

یادداشت

مصطفی هاشمی‌طبا

رئیس پیشین کمیته ملی المپیک

استانداردسازی، فوتبال را تثبیت می‌کند

برای میزبانی، بالطبع همخوانی ورزشگاه‌های یک کشور با استانداردهای جهانی اهمیت زیادی دارد، اما در جریان مسقف شدن استادیوم ۱۰۰ هزارنفری فوتبال آسیا چه زمانی دریافت شده است؟! آیا مهدی تاج، رئیس فدراسیون فوتبال کشورمان، به عنوان نایب‌رئیس AFC و عضو کمیته مسابقات فیفا، در جریان این موضوع بوده است یا خیر؟! تجهیز و بازسازی ورزشگاه آزادی سه سالی است که آغاز شده و بودجه و هزینه‌های آن توسط وزارت ورزش و شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی برآورد و دریافت شده است؛ پس جای تعجب دارد که چرا فدراسیون فوتبال این موضوع را سریع‌تر مطرح نکرده تا برای آن نیز ردیف بودجه‌ای تعریف شود!

ورزشگاه آزادی سن زیادی دارد و مطالعاتی که از گذشته انجام شده بود، نشان می‌داد این ورزشگاه نیاز به بازسازی و شمع‌ریزی دارد. سازه استادیوم دوباره طراحی شد و طبق مقررات فیفا و AFC، فضاهای پشتیبانی و همچنین فضاهای مورد نیاز برای VAR، میکسدوزن و تمام الزاماتی که مورد نیاز بود، ایجاد شد.

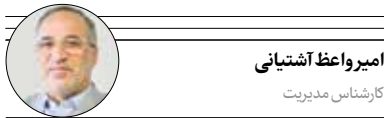
وقتی به یکباره بحث مسقف شدن ورزشگاه پیش می‌آید، نشان می‌دهد که از ابتدا نمی‌دانستند باید چه کار کنند و بعد به خواسته‌های مختلف پرداختند. برآوردها هم عمدتاً اشتباه از آب درمی‌آید.

ورزشگاه بزرگ آزادی این پتانسیل را دارد که مسقف شود. البته نه در حد صدرد یا مانند استادیوم‌هایی که سقف آنها باز و بسته می‌شود، اما می‌توان طبقه دوم را مسقف کرد و ساختار فنی آن، این پتانسیل را دارد.

در کل باید دانست فوتبال در حوزه آرامش و شادی، نقش بی‌بدیلی دارد. در درون خانواده ورزش، فوتبال از ورزش فراتر است. برای اینکه فوتبال به استانداردهای لازم برسد، به قوانینی نیاز دارد. بخشی از مقررات توسط سازمان‌های مرتبط، یعنی فیفا یا AFC، تعیین می‌شود و بخشی نیز توسط فدراسیون ملی تصمیم‌گیری می‌شود.

پس وقتی فوتبال ایران به جام جهانی می‌رود و باشگاه‌های آن در رویدادهای بین‌المللی، چون لیگ قهرمانان و نخیشان آسیا، شرکت می‌کنند، ضروری است با دریافت مجوز حرفه‌ای، استادیوم‌های خود را با استانداردها به‌روز کنند. هر کشوری که خود را به استانداردها نزدیک کرده باشد، در فوتبالش ثبات خواهد داشت.

یادداشت

امیرواظ‌آشتیانی

کارشناس مدیریت

استانداردسازی برای کسب میزبانی

ارتقای ورزشگاه‌های ایران برای میزبانی مسابقات آسیایی و بین‌المللی، نیازمند سرمایه‌گذاری بلندمدت، برنامه‌ریزی دقیق و رعایت استانداردهای روز دنیاست. بی‌توجهی به این الزامات می‌تواند فرصت میزبانی رویدادهای بزرگ را از فوتبال ایران بگیرد و بهانه‌ای برای عدم واگذاری میزبانی به ایران در اختیار فیفا و کنفدراسیون فوتبال آسیا قرار دهد.

براساس آیین‌نامه جدید استادیوم‌های کنفدراسیون فوتبال آسیا، ورزشگاه‌ها در پنج سطح طبقه‌بندی شده‌اند و حداقل سطح مورد نیاز برای میزبانی مسابقات لیگ نخگان و لیگ قهرمانان آسیا در فصل ۲۰۲۷-۲۰۲۸، سطح B خواهد بود. یکی از مهم‌ترین الزامات این سطح نیز مسقف بودن جایگاه اصلی ورزشگاه است.

در حال حاضر ورزشگاه‌هایی مانند آزادی تهران، یادگار امام تبریز و شهر قدس برای میزبانی مسابقات آسیایی باشگاه‌های ایرانی مطرح هستند، اما اجرای استانداردهای جدید، نیازمند بررسی دقیق زیرساخت‌ها و در برخی موارد انجام اقدامات عمرانی و تکمیلی است.

دولت الزاماً مسئول تأمین هزینه آماده‌سازی ورزشگاه‌ها برای مسابقات باشگاهی نیست. باشگاه‌ها هنگام دریافت مجوز حرفه‌ای، در بسیاری از موارد از «استادیوم اجاره‌ای» استفاده کرده‌اند و در این میان، فولاد خوزستان شرایط متفاوتی دارد. این موضوع ضرورت بازنگری در فرآیند صدور مجوز حرفه‌ای و تعیین دقیق مسئولیت باشگاه‌ها را نشان می‌دهد. واقعیت این است که تقریباً تمامی ورزشگاه‌های کشور با بودجه عمومی ساخته شده‌اند و فدراسیون فوتبال طی سال‌های گذشته باشگاه‌ها را به شکل جدی به ساخت ورزشگاه‌های اختصاصی با استانداردهای جهانی ملزم نکرده است. نتیجه چنین ساختاری، افزایش وابستگی ورزش به منابع عمومی و تحمیل هزینه بیشتر به دولت، وزارت ورزش و حتی مجموعه‌های صنعتی است.

وزارت ورزش برای بازسازی ورزشگاه آزادی هزینه‌های قابل توجهی انجام داده تا این ورزشگاه یکصد هزارنفری و ملی، برای میزبانی تیم ملی آماده باشد. انتظار می‌رود با مسقف شدن جایگاه‌ها و تکمیل بخش‌های باقی‌مانده، شرایط بازگشت میزبانی‌ها هرچه سریع‌تر فراهم شود.

شایسته است باشگاه‌ها نیز متناسب با مسئولیت خود در تأمین هزینه‌های سنگین بازسازی و توسعه زیرساخت‌ها مشارکت کنند تا فوتبال ایران در آینده به دلیل ضعف امکانات، از محدودیت باز دست رفتن میزبانی‌های بین‌المللی مواجه نشود.

«ایران» چالش‌های فنی، اجرایی و مالی پروژه استانداردسازی ورزشگاه آزادی را بررسی می‌کند

کیفیت، قربانی سرعت نشود

سینا حسینی/ پرونده بازسازی و استانداردسازی ورزشگاه آزادی در سال‌های اخیر به یکی از پیچیده‌ترین و پرچالش‌ترین پروژه‌های زیرساختی ورزش ایران تبدیل شده؛ پروژه‌ای که ابعاد فنی، اجرایی و استانداردسازی آن به مراتب فراتر از یک عملیات معمول تعمیر و بازسازی یک ورزشگاه است. الزامات فدراسیون بین‌المللی فوتبال و کنفدراسیون فوتبال آسیا، فرسودگی بخش‌های مختلف سازه اصلی، ضرورت ارتقای زیرساخت‌های فنی و افزایش هزینه مصالح و خدمات، مجموعه‌ای از موانع و چالش‌ها را پیش روی این پروژه قرار داده است. هیچ کس نمی‌تواند پیچیدگی‌های فنی بازسازی ورزشگاه آزادی را نادیده بگیرد و انتظار داشته باشد بخشی از تأخیرها را توضیح دهد، اما نمی‌تواند به تنهایی پاسخگوی همه انیهمات درباره رشد هزینه‌ها و طولانی شدن فرآیند اجرا باشد. امروز مطالبه برای وقوع دو مقطع تجاوز دشمن در جریان روند بازسازی، بدون تردید بر برنامه‌های اجرایی، منابع مالی و زمان‌بندی پروژه اثر گذاشته و موجب وقفه‌هایی شده است که در نهایت، زمان بهره‌برداری را طولانی‌تر کرده‌اند. مسأله اصلی و کلیدی اما از جایی آغاز می‌شود که تأخیر در روند بازسازی پروژه، افزایش هزینه‌ها و تغییر مکرر زمان‌بندی، همه ابعاد آن را تحت‌الشعاع قرار داده است. افکارعمومی حق دارند بدانند پروژه‌ای با چنین اهمیت ملی، با چه برآورد اولیه‌ای آغاز شده، تاکنون چه میزان اعتبار برای آن مصرف شده، هزینه نهایی آن چقدر خواهد بود و چه زمانی قرار است ورزشگاه بار دیگر به‌طور کامل در اختیار فوتبال ایران قرار گیرد. پیچیدگی پروژه می‌تواند بخشی از تأخیرها را توضیح دهد، اما نمی‌تواند به تنهایی پاسخگوی همه انیهمات درباره رشد هزینه‌ها و طولانی شدن فرآیند اجرا باشد. امروز مطالبه برای

داوود رفعتی، دبیر ستاد استانداردسازی ورزشگاه‌ها در گفت‌وگو با «ایران»:

امیدوارم میزبانی‌ها به تهران برگردد

عکس: فدراسیون فوتبال

پرسا غفاری/ موضوع مسقف شدن جایگاه تماشاگران در طبقه دوم ورزشگاه بزرگ آزادی، به یکی از شروط مهم اعطای میزبانی مسابقات بین‌المللی از سوی فیفا و کنفدراسیون فوتبال آسیا برای برگزاری بازی‌های بزرگ در این ورزشگاه تبدیل شده است. براساس استانداردهای جدید، ورزشگاه‌های میزبان لیگ نخگان آسیا و لیگ قهرمانان آسیا ۲ از فصل ۲۰۲۷-۲۰۲۸ باید حداقل استاندارد سطح B را داشته باشند؛ موضوعی که ضرورت تسریع در روند بازسازی و مسقف شدن ورزشگاه ۱۰۰ هزار نفری آزادی را بیش از گذشته پررنگ کرده است.

ورزشگاه آزادی مدت‌هاست درگیر پروژه‌های مختلف تعمیر، نگهداری و بازسازی است؛ پروژه‌هایی که هر بار بخشی از مشکلات این مجموعه را هدف قرار داده‌اند. اما حالا، با گذشت ماه‌ها از آغاز عملیات گسترده بازسازی، کنفدراسیون فوتبال آسیا استانداردهای جدیدی را برای ورزشگاه‌های میزبان مسابقات باشگاهی و بین‌المللی اعلام کرده است؛ چراکه از فصل ۲۰۲۷-۲۰۲۸، ورزشگاه‌های میزبان لیگ نخگان آسیا و لیگ قهرمانان آسیا باید حداقل استاندارد سطح B را داشته باشند؛ الزامی که مسقف بودن ورزشگاه را نیز شامل می‌شود.

ثابت‌قدم، رئیس شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی: < **گروه ورزشی/** محمدعلی ثابت‌قدم، رئیس شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، با اینکه قول تکمیل و بهره‌برداری نسبی ورزشگاه آزادی در آذرماه را می‌دهد، معتقد است عملیات عمرانی این ورزشگاه در مهرماه به پایان خواهد رسید. او در این باره گفت: «در واقع، عملیات عمرانی پروژه ورزشگاه آزادی اواخر شهریورماه و اوایل مهرماه تمام می‌شود. درست از زمانی که دیگر کار عمرانی عمده‌ای در مجموعه وجود ندارد، ورزشگاه به بهره‌برداری می‌رسد. شاید به دلیل سرمای هوا و بعضی شرایط، یک بازه زمانی را در نظر بگیریم تا مهرمان با پایان ساخت و تکمیل بقیه قسمت‌های ورزشگاه، بهره‌برداری کامل در آذرماه انجام شود.» مصطفی پوردهقان، عضو فراکسیون ورزش مجلس در گفت‌وگو با «ایران»: آزادی، آبروی زیرساخت ورزش ایران است **گروه ورزشی/** عضو فراکسیون ورزش مجلس معتقد است در شرایط فعلی، تکمیل ورزشگاه آزادی باید در اولویت قرار گیرد. مصطفی پوردهقان، نماینده مردم اردکان و عضو فراکسیون ورزش مجلس در گفت‌وگو با «ایران» در واکنش به ابلاغیه جدید فیفا در خصوص مسقف سازی طبقه دوم ورزشگاه آزادی در ادامه مسیر استانداردسازی این ورزشگاه گفت: «پیش از هر اقدامی برای ارتقای سطح ورزشگاه باید پروژه تکمیل و تجهیز آزادی به سرانجام برسد سپس به سمت اجرای مراحل دیگر این پروژه برویم.» وی در ادامه افزود: «ورزشگاه آزادی وی از مهم‌ترین ورزشگاه‌های کشور است و به لحاظ قدمت و اقتضای تاریخی هم بهترین ورزشگاه و حتی شاید بتوان گفت آبروی زیرساخت ورزش ایران است. بنابراین ما باید اول آن را بدون دغدغه تأمین اعتبار تکمیل کنیم و بعد از آن به فکر مسقف کردن طبقه دوم برای ارتقای سطح باشیم. به هر حال امکانات رفاهی و حتی زیبایی ورزشگاه هم مهم است.» عضو فراکسیون ورزش مجلس، **دبیر ستاد استانداردسازی ورزشگاه‌های کشور پیش‌بینی می‌کند عملیات مسقف شدن و زیباسازی ورزشگاه ۱۰۰ هزار نفری آزادی برای فصل آینده برسد** ورزشگاه برای سال‌های آینده آماده باشد، باید الزامات روز فدراسیون بین‌المللی فوتبال و کنفدراسیون فوتبال آسیا به شکلی واقعی، دقیق و مهندسی شده اجرا شود. بازسازی شتاب‌زده‌ای که چند سال بعد دوباره به تعمیرات اساسی نیاز پیدا کند، نه صرفه اقتصادی دارد و نه قابل دفاع است. در همین چارچوب، ابلاغیه جدید درباره ضرورت مسقف شدن طبقه دوم ورزشگاه آزادی، چالش تازه‌ای را برای شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی و وزارت ورزش و جوانان ایجاد کرده است. این الزام، فارغ از ضرورت یا جزئیات فنی آن، به معنای تحمیل هزینه جدید به پروژه‌ای است که همین حالا نیز با افزایش قابل توجه مخارج مواجه شده است. پرسش جدی اینجاست که چرا پروژه‌ای با این اهمیت و ابعاد، باید در میانه مسیر با الزامات و هزینه‌هایی مواجه شود که برنامه مالی و اجرایی آن را بار دیگر تحت‌تأثیر قرار داوود رفعتی، دبیر ستاد استانداردسازی ورزشگاه‌های کشور، در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید: «بازسازی ورزشگاه ۱۰۰ هزار نفری آزادی، یک الزام در ورزش کشور است و استانداردهای آن براساس الزامات FIFA و AFC در حال انجام است. پیش‌بینی‌ها حکایت از آن دارد که این ورزشگاه برای فصل آینده لیگ آسیا آماده خواهد شد.» او با اشاره به آیین‌نامه جدید فیفا درباره استانداردسازی ورزشگاه‌ها می‌گوید: «در این آیین‌نامه، ورزشگاه‌ها در پنج سطح A تا E طبقه‌بندی شده‌اند و براساس مقررات جدید، حداقل سطح مورد نیاز برای میزبانی مسابقات لیگ نخگان و لیگ قهرمانان آسیا در فصل ۲۰۲۷-۲۰۲۸، سطح B خواهد بود. یکی از مهم‌ترین الزامات این سطح، مسقف بودن جایگاه اصلی ورزشگاه و جایگاه روبه‌روی آن است؛ الزامی که در صورت اجرای دقیق مقررات کنفدراسیون آسیا، می‌تواند شرایط برخی از ورزشگاه‌های مهم ایران را برای میزبانی مسابقات آسیایی با ابهام مواجه کند. البته ورزشگاه‌های نقش جهان، یادگار امام(ره)، فارس شیراز، فولاد خوزستان و امام رضا(ع) مسقف هستند؛ اما شرکت توسعه و وزارت ورزش دغدغه‌شان این است که آزادی نیز برای میزبانی مسابقات آماده شود.» هرچند در فصل جدید لیگ آسیا، بازی‌های خانگی استقلال، تراکتور و گل‌گهر سیرجان در لیگ‌های آسیایی خارج از خانه برگزار می‌شود، اما رفعتی درباره اولویت بازسازی ورزشگاه آزادی در شرایط فعلی کشور می‌گوید: «آزادی یکی از ورزشگاه‌های بزرگ دنیاست که بیش از ۵۰ سال از تأسیس آن می‌گذرد و بازسازی آن قطعاً عملیات عمرانی ورزشگاه آزادی مهرماه تمام می‌شود پایش، پادفندی، اجرای دوربین‌های تشخیص چهره، اجرای زیرساخت‌های IT، تجهیزات تأمین اینترنت، اتاق سرور، تأمین تلفن VOTP و درهای کنترل افراد، برای میزبانی مسابقات آسیایی در سطح نورمال و قابل قبول فراهم شود. در این مورد با فدراسیون جلسه داشتیم و برآوردها هم انجام شده است و تنها مانده تأمین منابع مالی. بنابراین، اولویت با تکمیل ورزشگاه آزادی است و مسقف کردن آن و بقیه موارد هم در چارچوب برنامه‌های آینده قرار دارد؛ و بودجه آن هم باید توسط سازمان برنامه و بودجه تأمین شود، چرا که این شرط صرفاً برای ورزشگاه آزادی نیست و باید در بقیه ورزشگاه‌ها هم اجرا شود.» لک علی آبادی، سخنگوی فراکسیون ورزش مجلس در گفت‌وگو با «ایران»: تکمیل و استانداردسازی ورزشگاه آزادی اولویت مجلس است در حال انجام است و دولت هم برای تزریق پول و تکمیل آن اصلاکم‌کاری نکرده است.» سخنگوی فراکسیون ورزش، تکمیل ورزشگاه آزادی را برای فوتبال تهران ضروری می‌داند و تأکید می‌کند که این ورزشگاه تنها گزینه جدی پایتخت برای میزبانی از مسابقات دو تیم بزرگ تهرانی است. او در این باره می‌گوید: «ورزشگاه ۱۰۰ هزار نفری آزادی ختیرین ورزش ایران است و تکمیل آن برای ضروری و مهم است.» به گفته سخنگوی فراکسیون ورزش، اولویت فعلی باید تکمیل ورزشگاه و آماده‌سازی آن برای برگزاری مسابقات لیگ برتر باشد، نه مسقف شدن طبقه دوم ورزشگاه. او در ادامه گفت: «تأکید ما بر تکمیل ورزشگاه است تا بازی‌های لیگ برتر در آن برگزار شود. اگر موضوع بهره‌برداری ورزشگاه را به صورت ویژه پیگیری می‌کنیم، به واسطه مطالبه جدی افکار عمومی است. باید ببینیم که کشور در شرایط خاص به سر می‌برد، ورزش، بویژه فوتبال، بهترین وسیله برای ایجاد نشاط اجتماعی است. بدون شک اگر امسال ورزشگاه درست نشود، سال آینده هم نمی‌شود؛ چرا که هزینه هشتی امسال، سال آینده ۱۰ هزینت می‌شود، پس باید خیلی فوری برای پایان عملیات عمرانی دست به کار شویم.» این ابلاغیه جدید فیفا است. ما بیشتر دنبال آن هستیم تا کار چمن ورزشگاه تمام شود تا دو تیم بزرگ تهرانی بتوانند در آن بازی کنند. در شرایط کنونی تهران یک ورزشگاه بیشتر ندارد و اگر آزادی تکمیل نشود، دو تیم بزرگ تهرانی نمی‌توانند در شهر خود میزبان باشند.» لک‌علی‌آبادی درباره وضعیت بودجه پروژه بازسازی و استانداردسازی آزادی نیز می‌گوید: «اعتبار لازم تخصیص داده شده است. اعضای فراکسیون ورزش جلسه خوبی با ثابت‌قدم، در حضور نماینده سازمان برنامه و بودجه، دیوان محاسبات و سازمان بازرسی کل کشور، با محوریت تکمیل ورزشگاه آزادی داشتند. بحث تماشاگران در طبقه دوم ورزشگاه برعکس، یکی از مشکلات مالی نیست و مهم‌ترین مسئله اینجاست که هر پول تخصیص داده شده و هم کار **مهری رنجبر/** در شرایطی که ورزشگاه آزادی هنوز به‌طور کامل آماده بهره‌برداری نشده است، انتشار خبرضرورت مسقف شدن طبقه دوم این ورزشگاه از سوی فیفا و کنفدراسیون فوتبال آسیا برای اعطای میزبانی بازی‌های بین‌المللی و مسابقات باشگاهی به این ورزشگاه، ابهام درباره زمان تکمیل پروژه را تشدید کرده است. از طرفی، این نگرانی برای دو باشگاه استقلال و پرسپولیس به وجود آمده است که آیا آنها می‌توانند دوباره در این ورزشگاه از امتیاز میزبانی استفاده کنند یا نه. اعضای فراکسیون ورزش مجلس، به واسطه اهمیت موضوع و برای پیگیری آخرین وضعیت بازسازی ورزشگاه آزادی، در روزهای اخیر با معاونان وزارت ورزش و مدیران شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی جلسه‌ای داشتند تا مشکلات موجود در این مسیر را بررسی کنند. روح‌الله لک‌علی‌آبادی، سخنگوی فراکسیون ورزش، در گفت‌وگو با «ایران» درباره الزام مسقف شدن جایگاه تماشاگران در طبقه دوم ورزشگاه آزادی می‌گوید: «مجلس اسراری را اجرای این بخش به‌عنوان اولویت فعلی ندارد. اما این قانون فیفا و کنفدراسیون فوتبال ایران قانون فیفا و کنفدراسیون ورزش است.» سخنگوی فراکسیون ورزش مجلس می‌گوید: «ما هیچ پالش‌گری برای تیم‌های محبوب خود را تماشا کنند.»